

ชื่อผลงานวิจัย : แนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดตาก (Practice guidelines develop operational based on Local development planning process of Sub District Administrative Organization in Tak.)

ชื่อผู้วิจัย : นายสรรรักษ์ เรืองวังสัน/ Mr. Sorarak Ruangwungsan รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ปีที่จบการศึกษา 2553 หมายเลขโทรศัพท์ 084-7779279 อีเมลล์ sorarak@hotmail.com

Keywords: Guidelines development, Local development planning process, Sub District Administrative Organization

บทคัดย่อ:

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตาก วิธดำเนินการวิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีเค้าโครง โดยใช้เก็บข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นจำนวน 18 คน และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดทำแบบสอบถามเพื่อสอบค้นความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มใหญ่จำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .975

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา ของการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตาก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นขั้นตอนพบว่าทุกขั้นตอนอยู่ในระดับมาก โดยขึ้นติดตามความก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือขั้นประเมินผล ขั้นวางแผน และขั้นปฏิบัติตามแผนตามลำดับ ซึ่งผลจากการศึกษาครั้งนี้ได้มีข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น หลายประการโดยประการสำคัญคือต้องมีการจัดเจ้าหน้าที่เฉพาะเพื่อลงพื้นที่ให้ความรู้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นกับประชาชน ต้องนำกิจกรรมอื่นๆ พ่วงเข้าไปด้วยเวลาประชาคม ต้องรายงานสถานะทางการเงิน และจัดทำสรุปรายงานผลการติดตามและประเมินผล ให้ทางผู้บริหารทราบเป็นประจำ การวางแผนพัฒนาที่ดีจะต้องเป็นการวางแผนพัฒนาแบบต่อเนื่อง โดยเน้นความเป็นตัวตนที่แท้จริงของพื้นที่นั้นๆ

คำสำคัญ : แนวทางพัฒนา, กระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น, องค์การบริหารส่วนตำบล

บทนำ :

การวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง เมื่อมีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแต่ละครั้งได้ยึดถือตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง โดยผ่านกระบวนการจัดทำแผน

ยุทธศาสตร์ แต่ปรากฏว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมามีองค์การบริหารส่วนตำบล โดยส่วนใหญ่กลับไม่สามารถวางแผนพัฒนาตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควรดังที่เราสามารถพบเห็นได้ตลอดว่าวัฒนธรรมของการจัดทำแผนพัฒนาตำบลที่ผ่านๆ มาเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ทางราชการเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือ หรือเป็นเรื่องเฉพาะผู้นำ เช่นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการ บริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำเนินการ โดยที่ชาวบ้าน กลุ่มองค์กรอื่นๆ ไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลแต่อย่างใด (ธีรวรรณ เทพรัศย์, 2544 :5) ประกอบกับที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดตาก พบว่ากระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลยังเป็นความคิดเห็นเฉพาะฝ่ายบริหารและสภาบางส่วนไม่ได้แสวงหาความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวางแผนพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลตามการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี 2552 โดยคณะทำงาน (Core Team) การประเมินในด้านบริหารจัดการพบว่าเมืององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตาก หลายแห่งยังประสบปัญหาหลายด้านในขั้นตอนต่างๆ ของการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น การบริหารเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่การจัดทำแผนพัฒนาสามปี กระทั่งถึงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบฯ ระดับการประเมินอยู่ระดับที่ปานกลางถึงต่ำ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตาก
2. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตาก
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตาก

ขอบเขตของการวิจัย

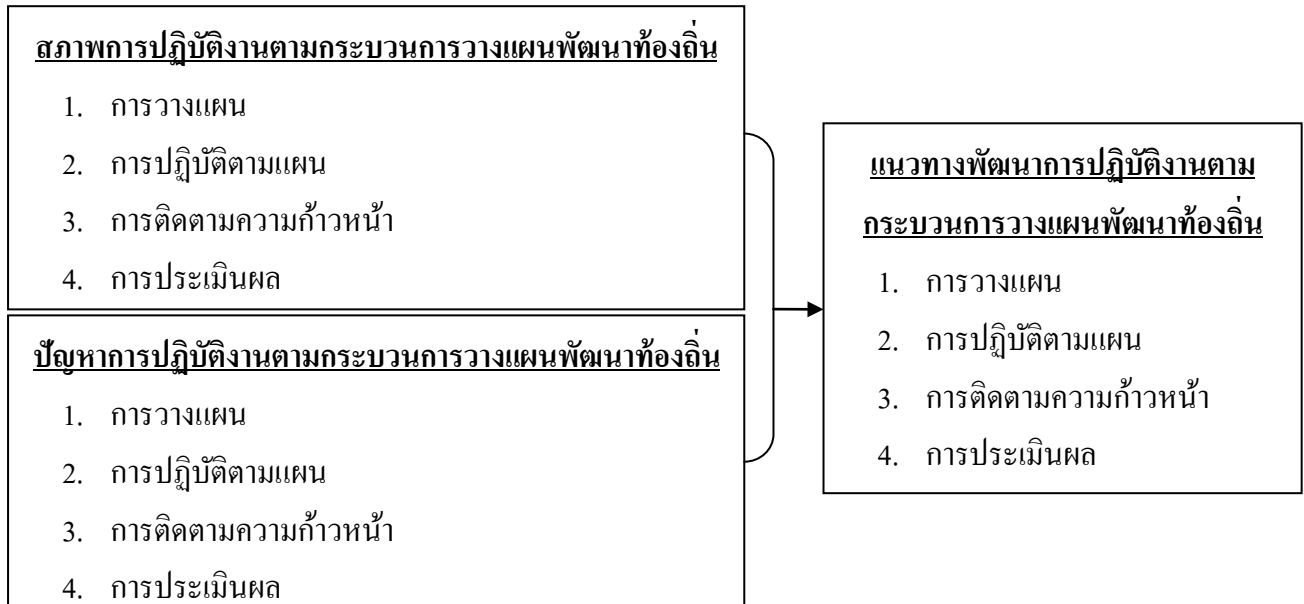
ขอบเขตด้านเนื้อหา ใช้กรอบแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนพัฒนา 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การติดตามความก้าวหน้า การประเมินผล (กองราชการส่วนตำบลกรมการปกครอง, 2540, หน้า 1-2)

ขอบเขตด้านพื้นที่ ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 53 แห่งในจังหวัดตาก

ขอบเขตด้านประชากร ของวิจัยการศึกษาครั้งนี้ กระทำเป็นสองลักษณะคือ การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 18 คน จากนั้นนำผลที่ได้จาก

การสัมภาษณ์มาสร้างแบบสอบถามเพื่อสอบย่นความคิดและปรากฏการณ์กับประชากรกลุ่มใหญ่อีกครั้งหนึ่ง คือคณะผู้บริหาร และพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตาก จำนวน 1,954 คน

กรอบความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยเป็นการศึกษาในสองลักษณะ คือ ใช้การสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 18 คน และประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามคือ คณะผู้บริหารและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดตาก จำนวน 1,954 คน

กลุ่มตัวอย่างคือ คณะผู้บริหารและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดตาก จำนวน 322 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการ ความสอดคล้องของข้อคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0

การวิจัยเชิงปริมาณใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นจากการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเป็นกรอบในการจัดทำ และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการ ความสอดคล้องของข้อคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ซึ่งได้ค่า IOC

อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการประมาณค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) (สุวิมล ติรกานันท์, 2546 :145-146) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .975

วิธีการเก็บข้อมูล

ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการติดต่อขอเข้าสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 18 คน และในการเก็บแบบสอบถามผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ช่วยประสานกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อแจกจ่ายแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย ขั้นตอนการตอบแบบสอบถามและได้กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม รวมทั้งรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนส่งผู้วิจัยภายในระยะเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา ของการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตาก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นขั้นตอนพบว่าทุกขั้นตอนอยู่ในระดับมาก โดยขึ้นติดตามความก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ขั้นตอนประเมินผลขั้นวางแผน และขั้นปฏิบัติตามแผนตามลำดับ

2. จากการศึกษาครั้งนี้ได้มีข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น หลายประการ โดยประการสำคัญคือต้องมีการจัดเจ้าหน้าที่เฉพาะเพื่อลงพื้นที่ให้ความรู้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นกับประชาชน ต้องนำกิจกรรมอื่นๆ พ่วงเข้าไปด้วยเวลาประชาคม ต้องรายงานสถานะทางการเงิน และจัดทำสรุปรายงานผลการติดตามและประเมินผล ให้ทางผู้บริหารทราบเป็นประจำ การวางแผนพัฒนาที่ดีจะต้องเป็นการวางแผนพัฒนาแบบต่อเนื่อง โดยเน้นความเป็นตัวตนที่แท้จริงของพื้นที่นั้นๆ

อภิปรายผล

1. ขั้นวางแผน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการเสริมความรู้เรื่องแผนให้กับชาวบ้าน เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เถลิงศักดิ์ สีหะวงศ์ (2548 :111) ซึ่งศึกษาเรื่อง การพัฒนาขีดความสามารถของประชาคมหมู่บ้านในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน กรณีศึกษา ตำบลนาดี อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ที่กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่า ผลการวางแผนพัฒนาหมู่บ้านที่ผ่านมา เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้านที่ผ่านมา ขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน และมีการ

ส่งเสริมความรู้ให้กับบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของบุษกร ดวงเพชร (2550 :67-69) ซึ่งศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาและกระบวนการวางแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2550 - 2552) ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาหลวง อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีบุคลากรที่มีความสามารถและมีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนา แต่ก็ยังต้องมีการจัดอบรมให้บุคลากรเป็นประจำเพื่อกระตุ้นให้หน่วยปฏิบัติและบุคลากรมีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์มากยิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับประเด็นที่ว่ามีการวางแผนในระยะยาว มีการดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่อง ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่า โครงการต้องมุ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนมากกว่าแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า พื้นที่เป้าหมายครอบคลุมทุกพื้นที่ และควรคำนึงถึงผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการให้มากที่สุด

2. ขึ้นปฏิบัติตามแผน พบว่า งบประมาณที่เข้ามานั้น ไม่สัมพันธ์กับแผนพัฒนาที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิษญา ชูเพชร (2549 :117) ซึ่งศึกษาเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดยะลา ที่กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่า งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรมาให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีน้อย ไม่เพียงพอในการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้ครบถ้วนตามภาระหน้าที่ และโครงการที่มีความสำคัญและเร่งด่วน ที่อยู่อันดับต้นๆ ของแผนก็จะดำเนินการทันทีที่มีงบประมาณ และการจัดซื้อจัดจ้างจนถึงการเบิกจ่าย เป็นไปตามระเบียบพัสดุของท้องถิ่น เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเพื่อความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จตุพร ผ่องสุข (2550 :59) ซึ่งศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ที่กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่า การจัดทำเอกสารจัดซื้อ จัดจ้าง โดยเฉพาะผลการสอบราคา ประมวลราคา รวมทั้งข้อมูลด้านการเงินการคลัง ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นตัวชี้วัดถึงความสำเร็จของ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการเปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นระยะๆ ซึ่งทำให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ และเกิดความเชื่อมั่นในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และมีการคัดเฉพาะ โครงการที่มีความสำคัญและผ่านการวิเคราะห์ พิจารณามาแล้วที่สำคัญจะต้องเป็น โครงการที่สามารถทำได้และสอดคล้องกับงบประมาณในแต่ละปีเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สรศักดิ์ วจิษฐ์ (2547 :52) ซึ่งศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ที่กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่า ประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จะบรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด ต้องสร้างความเข้มแข็งให้ประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้ ความเข้าใจ นำปัญหาความต้องการที่แท้จริงมากำหนดเป็นแผนงาน/โครงการ เพื่อตอบสนองประโยชน์สาธารณะ ตามสภาพความจำเป็นที่สอดคล้องกับงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยปราศจากการแทรกแซงจากภาครัฐ หรือองค์กรใดๆ ทั้งสิ้น

3. ขึ้นการติดตามความก้าวหน้า พบว่า มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนเข้ามาติดตามตรวจสอบ แล้วสรุปผล แจ้งให้ผู้บริหารทราบ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งจะต้องปฏิบัติตามระเบียบ

กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 หมวด 6 การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ข้อ 28 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและข้อ 29 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (1) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา (2) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา (3) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี และมีการรายงานผลการดำเนินงาน เมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นรูปเล่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของบุญกร ดวงเพชร (2550 :70) ซึ่งศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาและกระบวนการวางแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2550 - 2552) ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาหลวง อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำเอกสารวิชาการคู่มือปฏิบัติงานด้านต่างๆ เผยแพร่ให้ประชาชนทราบ และมีการรายงานความก้าวหน้าของโครงการให้ทางผู้บริหารทราบ เพื่อแจ้งประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จตุพร ผ่องสุข (2550 :59) ซึ่งศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ที่กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่า ผลการดำเนินงานตามแผน โครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรที่จะสรุปเสนอให้ประชาชนทราบล่วงหน้า เพื่อที่จะได้ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานได้อย่างสะดวก

4. ขึ้นประเมินผล พบว่า มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนขึ้นมาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนเข้ามาติดตาม ตรวจสอบ แล้วสรุปผล แจ้งให้ผู้บริหารทราบ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งจะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 หมวด 6 การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ข้อ 28 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นและข้อ 29 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (1) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา (2) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา (3) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี และ มีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis) หลังดำเนินการตามโครงการเสร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของบุญกร ดวงเพชร (2550 :67) ซึ่งศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาและกระบวนการวางแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2550 - 2552) ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาหลวง อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่า มีการนำผลการประเมินผลการพัฒนาในรอบปีที่ผ่านมาและข้อมูลที่จัดเก็บ

ได้มาและข้อมูลที่จัดเก็บได้มาวิเคราะห์ SWOT (การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย และยังคงคล้องกับประเด็นที่ว่ามีการทำแบบประเมินโดยให้ผู้เข้าร่วม โครงการประเมิน ว่าตรงตามความต้องการของประชาชนหรือไม่ ต้องการให้มีครั้งต่อไปหรือไม่ และครั้งต่อไปอยากให้จัดเพิ่มหรือว่าลักษณะใดดังที่กล่าวไว้ใน บทที่ 5 ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดระบบการติดตามประเมินผลควบคู่กับการจัดทำแผน พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การติดตามและประเมินผลและดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของแผนให้ชัดเจนไว้ในขั้นการจัดทำแผนด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยในเรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดตาก พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถพัฒนาด้านการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างสมบูรณ์นั้น

1.1 จะต้องเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาวะผู้นำกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาวการณ์เป็นผู้นำ ที่ควบคู่ไปกับคุณธรรม และจริยธรรมส่วนเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนคือ ประชาชนต้องเข้ามาเป็นคณะกรรมการในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น กำกับดูแล ตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการ จนกระทั่งโครงการที่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้สำเร็จลุล่วงดี

1.2 คณะผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์เมืองให้ชัดเจน ก็คือภาพในอนาคตของเมืองให้ชัดเจน มีการวางแผน เน้นโครงการหรือความต้องการของประชาชน โดยยึดความต้องการที่ได้จากการประชาคมชาวบ้าน แล้วแยกออกเป็นยุทธศาสตร์การบริหารงาน

1.3 ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นต้องมีวิสัยทัศน์เมืองที่ชัดเจน มองภาพเมืองในอนาคตให้ได้ แล้วก็จะแยกออกเป็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาที่ดีจะต้องเป็นการพัฒนาแบบต่อเนื่อง โดยเน้นตัวตนที่แท้จริงของพื้นที่นั้นๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาหน่วยงานอื่นที่มีการจัดทำระบบการวางแผนที่คล้ายคลึงกันหรือที่ใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนา

2.2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุด

บรรณานุกรม

- กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง. (2540). **การจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล.**
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- กระทรวงมหาดไทย. (2542). **พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- จตุพร ผ่องสุข. (2550). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา นโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- เถลิงศักดิ์ สีหะวงศ์. (2548). **การพัฒนาขีดความสามารถของประชามหมู่บ้านในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน กรณีศึกษา ตำบลนาดี อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย.** วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ธีรวรรณ เทพรักษ์. (2544). **ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดสงขลา.** วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุษกร ดวงเพชร. (2550). **ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาและกระบวนการวางแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2550 - 2552) ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาหลวง อำเภอมะนัง จังหวัดแม่ฮ่องสอน.** การศึกษาอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิชญา ชูเพชร. (2549). **ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดยะลา.** วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- สรศักดิ์ วิจิตรชัย. (2547). **ประสิทธิผลของการปฏิบัติตามแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่.** การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวิมล ตีรกันันท์. (2546). **การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.